

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 5P/156/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7621202575
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Salajová
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2022:7621202575.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok, sudkyňou JUDr. Zuzanou Salajovou, v právnej veci starostlivosti súdu o mal. E. dieťa rodičov - matky T., a otca neb. B. za účasti B., v konaní o určenie výživného, takto

rozhodol:

I. M e n í rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 16P/253/2014 zo 07. 04. 2015, tak, že matka T., je povinná prispievať na výživu maloletej E. mesačne sumou rovnajúcou sa 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca od právoplatnosti tohto rozsudku na účet Úradu práce, soc. vecí a rodiny Spišská Nová Ves.

II. Ostatné časti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 16P/253/2014 zo 07. 04. 2015 ostávajú nezmenené.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Maloletá E. je na základe rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves, sp. zn. 16P/253/2014 - 43, zo dňa 07. 04. 2015 zverená do náhradnej osobnej starostlivosti svojho brata B. a matka maloletej T. je povinná prispievať na jej výživu výživné vo výške 30% zo sumy životného minima na nepľnoleté nezaopatrené dieťa podľa §62 ods. 3 zákona o rodine, k rukám B.S. nar. 25.11.1990, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

2. Na podnet Úradu práce, soc. vecí a rodiny Spišská Nová Ves, doručený Okresnému súdu Spišská Nová Ves dňa 21. 05. 2021, vydal Okresný súd Spišská Nová Ves dňa 01. 06. 2021 uznesenie, ktorým začal z úradnej povinnosti konanie o určenie výživného na mal. E. zo strany matky, pričom dôvodom na podanie tohto návrhu zo strany Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská nová Ves je skutočnosť, aby sa výživné na maloletú E. uhrádzalo na účet Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves a nie na účet osoby, ktorej bola maloletá E. zverená do náhradnej osobnej starostlivosti- brat maloletej B. nakoľko zákonom č. 2/2017 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti, zmenil aj zákon o rodine v časti platiteľa výživného pri náhradnej osobnej starostlivosti.

3. Okresný súd Spišská Nová Ves uznesením z 20. 09. 2021 preniesol svoju príslušnosť na Okresný súd Kežmarok, nakoľko maloletá toho času býva so svojim bratom, ktorému bola zverená na adrese L. a vzhľadom na túto skutočnosť je príslušným na konanie Okresný súd Kežmarok, keďže obec L. sa nachádza v územnom obvode tunajšieho súdu.

4. Tunajší súd uznesením č. k. 5P/156/2021 - 22 z 21. 01. 2022 ustanovil maloletej E. procesného (kolízneho) opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok.

5. Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktoré sa dostavil kolízny opatrovník, brat maloletej ako osoba, ktorej bola maloletá E. zverená do náhradnej osobnej starostlivosti. Na pojednávanie sa nedostavila matka maloletej, ktorá svoju neúčasť na pojednávaní ospravedlnila písomným podaním z 03. 02. 2022, s tým, že sa nachádza dlhodobo v Českej republike a doložila súdu Rozhodnutie Úradu práce Českej republiky- krajská pobočka v Pífbami z 11. 10. 2021 o priznaní podpory v nezamestnanosti.

6. Súd vykonal dokazovanie výsluchom náhradného rodiča, výsluchom kolízneho opatrovníka a oboznámením s listinnými dôkazmi, najmä správou ÚPSVaR Spišská Nová Ves, uznesením OS Spišská Nová Ves o začatí konania bez návrhu z 01. 06. 2021, č. k. 6P/130/2021 - 6, uznesením OS Spišská Nová Ves o prenesení príslušnosti na tunajší súd z 20. 09. 2021, č. k. 6P/130/2021 - 14, správa ÚPSVaR Spišská Nová Ves z 15. 11. 2021, odpoveďami účastníkov na lustrácie v REGOB, registri Sociálnej poisťovne, správou ÚPSVaR Kežmarok zo sociálneho šetrenia v prirodzenom prostredí maloletej z 28. 01. 2022, správou obce L. z 31. 01. 2022, vyjadrením matky z 03. 02. 2022, rozhodnutím Úradu práce Českej republiky - krajské pobočky v Pífbami z 11. 10. 2021 o priznaní podpory v nezamestnanosti, obsahom spisu OS Spišská Nová Ves sp. zn. 3P/12/2019.

7. Na pojednávaní vypočutý brat maloletej, ktorému je maloletá zverená do náhradnej osobnej starostlivosti, uviedol, že o mal. E. sa stará od roku 2013. E.tuduje dištančne 1. ročník na Súkromnej strednej odbornej škole v Krompachoch, avšak následne bude prebiehať prezenčné štúdium. Momentálne je v puberte, ale vie jej správanie ustrážiť. Matka sa s ním často nekontaktuje. Ich kontakt je minimálny, avšak ani on už nemá záujem. Je zamestnaný, má riadny príjem. Na neho si matka plnila vyživovaciu povinnosť, na sestru nie.

8. Kolízny opatrovník vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedol, že je potrebné zmeniť miesto, komu sa bude platiť výživné, nakoľko dieťa je v náhradnej osobnej starostlivosti svojho brata, pričom v takomto prípade je príjemcom výživného ÚPSVaR. V danom prípade je to ÚPSVaR Spišská Nová Ves, nakoľko v súčasnej dobe má dieťa pobyt v obvode OS Spišská Nová Ves a ÚPSVaR Spišská Nová Ves.

9. Lustráciou náhradného otca a brata maloletej v Sociálnej poisťovni súd zistil, že je zamestnaný v spoločnosti Heneken Melts, s.r.o., kde jeho mesačný príjem predstavuje 1 744,20 eur mesačne.

10. Zo správy zo sociálneho šetrenia v prirodzenom prostredí mal. E. z 28. 01. 2022 vyplýva, že je zverená do náhradnej osobnej starostlivosti svojho brata B. B. (náhradného otca). Mal. E., náhradný otec spoločne jeho priateľkou L. W. a ich dcérou N.ijú v rodinnom dome rodičov partnerky náhradného otca, kde majú k dispozícii kuchyňu a dve izby na 2. poschodí rodinného domu. Mal. E. navštevuje 1. ročník na Súkromnej strednej odbornej škole v Krompachoch, kde sa však momentálne vzdeláva na základe individuálneho štúdiijného plánu. S rodinou sa plánujú presťahovať do C., kde si prerábajú kúpený rodinný dom. Biologická matka nemá o E. záujem a ani vytvorený blízky vzťah, žiadnym spôsobom ju nekontaktuje, avšak plní si súdom určené výživné. Otec maloletej je už nebohý.

11. Podľa § 45 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej zákon o rodine) ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

12. Podľa § 45 ods. 2 zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej

republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodeneц maloletého dieťaťa alebo súrodeneц rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

13. Podľa § 45 ods. 7 zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

14. Podľa § 45 ods. 8 zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

15. V predmetnom konaní mal súd za preukázané, že Ján Jánoš ako brat a zároveň náhradný otec maloletej sestry E. B., si plní povinnosť osobnej starostlivosti o ňu, stará sa o ňu, osobne zabezpečuje všetky jej potreby, bývajú spolu v jednej domácnosti a tvoria aj naďalej rodinu aj s jeho novou partnerkou a dieťaťom. Osobná starostlivosť náhradného otca o maloletú E. je v takom rozsahu, v akom by ju inak vykonávali jej rodičia, resp. už len matka nakoľko jej otec je už nebohý. Na druhej strane, náhradnou osobnou starostlivosťou nijak nezaniká povinnosť rodičov, v tomto prípade už len matky maloletej E., aby prispievala výživným na svoju dcéru, teda vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím o náhradnej osobnej starostlivosti nezaniká.

16. Súd má zato, že je v záujme maloletej, aby sa zmenilo miesto, komu sa bude platiť výživné a zosúladiť miesto platenia tak, aby bolo v súlade s ustanovením § 45 ods. 8 zákona o rodine. V prípade, ak je dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti fyzickej osoby - v tomto prípade brata maloletej E. platí, že vyčíslenú sumu výživného pre každého rodiča osobitne uloží súd ako povinnosť posielat' vždy mesačne vopred ku konkrétnemu dňu v mesiaci na účet úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, alebo do rúk osoby, ktorej bolo dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Kritériom tohto delenia miesta platiteľa výživného je podľa toho, či sa náhradná osobná starostlivosť realizuje na území Slovenskej republiky (vtedy sa platí výživné na účet úradu práce, sociálnych vecí a rodiny SR, ktorý zase zašle do rúk náhradného rodiča príspevok na podporu náhradnej starostlivosti o dieťa) alebo sa realizuje v zahraničí a vtedy je platobným miestom náhradný rodič, nakoľko príspevky sa posielajú do cudziny.

17. Vyššie uvedená úprava má význam aj pre prípad, ak by si rodičia neplnili svoju vyživovaciu povinnosť. V tomto prípade môže úrad práce, sociálnych vecí a rodiny vykonávať úkony vo veciach nárokov dieťaťa na výživné, najmä v exekučnom konaní má právo tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa a následnej možnosti požiadať o plnenie náhradného výživného podľa zákona č. 201/2008 Z. z. o náhradnom výživnom.

18. Súd má zato, že v danom prípade je návrh na zmenu miesta platenia výživného dôvodný, vzhľadom nato, že náhradná osobná starostlivosť sa realizuje na území Slovenskej republiky (doteraz k rukám náhradného rodiča a brata B. B.) na platiteľa výživného Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, aj s poukazom na záujem maloletej E., aby sa výživné uhrádzalo na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, nakoľko má maloletá pobyt v obvode tohto úradu.

19. Ostatné časti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 16P/253/2014 zo 07. 04. 2015 ostávajú nezmenené.

20. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 57 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.